

Datum
211201

Upprättad av
Andreas Anderholm Pedersen och Sebastian
Holmström tillsammans med övriga deltagare i
expertgruppen

1. Expertgruppen för återbruk föreslår:

Förslag 1 – Inför ett Bonus Malus-system för att förlänga produkters livscykel

Inför styrmedel i form av ett bonus malus-system som maximerar produkters livslängd genom service, reparationer och återbruk.

Förslag 2 – Utöka RUT så att fler saker kan leva länge

Inför utökad skattereduktion för reparationer och underhåll där all reparation och återbruk bör ges en skattereduktion på 50% oavsett om det är en reparation för en enskild konsument eller om det är på en större kommersiell skala.

Förslag 3 – Säkra återbrukets roll i den gröna given samt skapa goda förutsättningar för en produktcertifiering

Sverige bör bedriva ett aktivt arbete under kommande ordförandeskap i EU för att säkerställa att återbruket spelar sin roll i införlivandet av den gröna given. Sveriges regering bör säkra goda förutsättningar för en produktcertifiering som främjar livslängd, nyttjandegrad och värdebevarande genom att ge ansvarig myndighet uppdraget att agera ordnings- eller programägare för en certifiering.

Förslag 4 – Använd den offentliga köpkraften för att öka återbruket

Sverige bör använda den offentliga köpkraften genom att målsätta och mäta den offentliga konsumtionens andel av återanvända produkter.

Förslag 5 – Mät och följ upp återbruksstatistik på nationell nivå

Ge Naturvårdsverket alternativt SCB ett officiellt uppdrag att följa upp och mäta återbruk på nationell nivå.

Förslag 6 – Inför nationella mål för återbruk

Sverige har idag flera olika miljö- och klimatmål, men något mål för cirkulär konsumtion i form av återbruk saknas – sådana mål måste införas snarast möjligt.

2. Sammanfattning

Två mandatperioder har vi kvar innan målen i Agenda 2030 ska nås. Vår expertgrupp och stora delar av näringslivet efterfrågar tydliga spelregler och ambitiöst satta mål för att möjliggöra denna omställning. En politik som driver på och är en ledande röst inom EU och internationellt. Vår expertgrupp är en sammansättning av aktörer aktiva i hela landet som arbetar för ökat återbruk samt ökade möjligheter för cirkulär handel i Sverige. Tillsammans hjälper vi och ger möjligheter för Sveriges invånare och näringsliv att återbruka de produkter som har producerats. Genom att bevara värdet på produkter erbjuder vi möjligheter för nya intäktskällor, nya arbetstillfällen och minskad miljö- och klimatpåverkan för Sverige som helhet. Vi vill med denna rapport välkomna och hjälpa Sveriges nya regering i omställningen till en cirkulär ekonomi i stort och ett ökat fokus på återbruk specifikt. Rapporten belyser hinder och möjligheter som kan påverka näringslivets omställning till en cirkulär ekonomi, en omställning som idag går för långsamt. Att regeringen agerar draglok i frågan är en förutsättning för en omställning i snabbare takt och att vi över huvud taget ska kunna uppnå våra klimatmål inom satt tidsram.

Hälften av de globala klimatutsläppen och 90% av förlusten av biologisk mångfald är direkt relaterat till utvinningen och hanteringen av material. Det innebär att den gröna energiomställningen bara är halva lösningen för att få ner våra utsläpp. Den andra halvan är cirkulär. En cirkulär ekonomi handlar först och främst om att bevara värdet på material och det som har producerats genom att hålla kvar saker i användning. När vi gör så minskar trycket på de jungfruliga resurserna och därmed också de klimatutsläpp som relaterar till utvinningen och användningen av dessa resurser. Att förlänga livet på produkter genom återbruk är därför direkt relaterat till ett minskat tryck på jungfruliga resurser vilket i sin tur minskar klimatutsläppen, främjar biologisk mångfald och bidrar med positiva effekter även på andra miljöaspekter så som exempelvis vattenanvändning. En cirkulär ekonomi är halva lösningen på klimatkrisen. Vilket tyvärr inte är den enda krisen vi idag står inför. Utöver klimatkrisen upplever vi idag kriser som komponentbrist, krig i vår omgivning och ökade kostnader för hushållen.

En regering som lägger ett ökat fokus på cirkulär ekonomi i stort och återbruk specifikt kan minska den negativa påverkan från dem alla. Att återbruka produkter inom landet istället för att slänga dem minskar Sveriges utsläpp och möjliggör för fortsatt konsumtion samtidigt som det ökar sysselsättningen och möjligheten till självförsörjning, vilket visat sig essentiellt vid både pandemi och krig.

Sverige har en stark historia av innovation och ekonomisk konkurrenskraft. Med detta som grund skulle ett ökat fokus på återbruk öka våra möjligheter att få ner våra utsläpp samtidigt som vi kan skörda frukterna av nya affärer, fler arbetstillfällen samt fortsatt tillväxt.

Disclaimer

Avsändare av denna rapport är representanter för Sveriges återbruk och Delegationen för cirkulär ekonomi har inte tagit ställning till rapporten på något sätt.

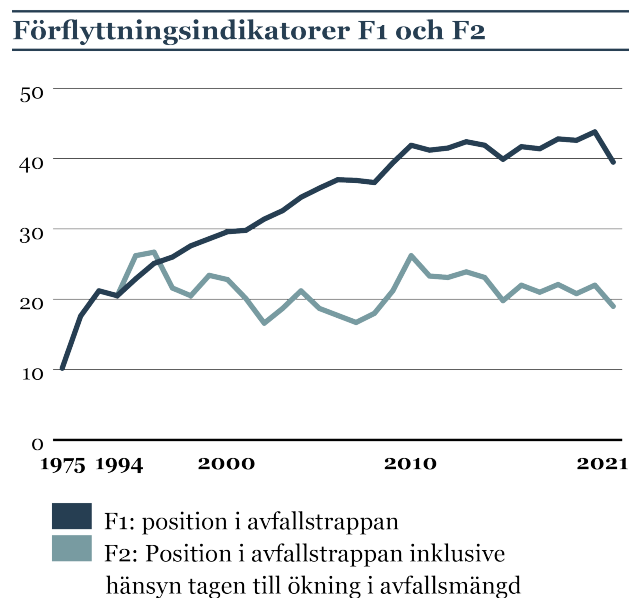
3. Bakgrund

Regeringen behöver påskynda omställningen

År 2021 lämnade expertgruppen in sin första slutrapport med förslag på åtgärder för att genom återbruk hjälpa Sverige i dess omställning till en cirkulär ekonomi. Sedan dess har ett av förslagen blivit verklighet i form av ökad reklamationsrätt. Expertgruppen ser mycket positivt på denna utveckling men konstaterar samtidigt att skiftet går för långsamt.

Nyproducerade varor är fortfarande billigare och enklare att köpa än redan producerade produkter. Med tanke på att den största delen av klimat- och miljöpåverkan av en produkt kommer från själva produktionsfasen är det av allra största vikt att produkter ges möjligheten till lång livslängd. Den nya regeringens förslag att höja moms på reparationer från 6 till 12 procent bör därför betraktas som ett steg i fel riktning eftersom det försämrar villkoren för de som bidrar till att förlänga produkters livslängd. Förslaget, vilket är en av de första åtgärderna den nya regeringen vidtar på området, sänder även fel politiska signaler givet att vi står inför ett nödvändigt systemskifte mot en mer cirkulär ekonomi.

Behovet för den cirkulära omställningen syns även i våra sopor, där det tydligt framgår att vi fortfarande lever i ett köp och släng-samhälle fullt med nyproducerade varor. Avfallsmängderna ökar fortfarande, och med detta också den klimatpåverkan som är relaterad till nyproduktionen av dessa produkter. Enligt ny statistik från Avfall Sverige gav varje svensk upphov till 475 kg hushållsavfall under år 2021 (och då räknas bara avfall som uppstår i hushållet), vilket är en ökning jämfört med de senaste åren. Dessutom bekräftar Avfall Sveriges förflytningsindikatorer (se figur 1) att avfallet från hushåll fortfarande inte kommit särskilt långt upp i avfallstrappan när man ser till mängderna. De översta trappstegen, förebyggande och återanvändning, måste öka mångfaldigt.

Figur 1: Avfall Sveriges förflytningsindikatorer (F1 och F2) visar hur långt Sverige kommit i avfallstrappan. Avfallstrappan är en lagstadgad prioriteringsordning för avfallsbehandling: förebyggande, återbruk, materialåtervinning, energiåtervinning, deponering. Det märks enligt F1 att vi är högre upp i avfallstrappan än på 1970-talet, när mycket lades på deponi, men tar man hänsyn till hur mycket avfallet har ökat sedan dess (F2) så står vi fortfarande och stampar på samma position utan några större tecken på förbättring.¹

Det finns dock hopp. Kommunernas insamling av återbrukbara material och produkter, ofta i samband med näringslivet och ideella organisationer, har ökat med 183% sedan 2014. Inom näringslivet finns väletablerade och snabbt växande marknadsplatser för återbrukade produkter, nischade aktörer som ökar återbruket inom specifika produktflöden, försäkringsbolag som etablerat cirkulär skadereglering för ökat återbruk, företag som öppnar återbruksgallerior – för att bara nämna några exempel. Men för att detta ska öka i den takt och mängd som krävs för omställningen behöver näringslivet och kommunerna hjälp från politiskt håll. Här kan den nya regeringen vara ett draglok.

Den cirkulära omställningen skapar nya arbetstillfällen

En stor utmaning i arbetet med återbrukade produkter är att de är mer arbetsintensiva i att samla in, reparera, rekonditionera och sälja vidare än produkter i det linjära flödet. Att den cirkulära ekonomin ofta är mer arbetsintensiv än den linjära ekonomin är dock en möjlighet för fler arbetstillfällen.

Bara i EU finns det uppskattningar om att omställningen till en cirkulär ekonomi kan skapa omkring 700 000 fler jobb än den ersätter från det

¹ Svensk Avfallshantering 2021 (Avfall Sverige, 2022).

linjära tills 2030 och 7-8 miljoner globalt enligt en studie från Circle Economy. Vilka länder där framtidens cirkulära arbetstillfällen kommer att tillkomma kommer i stor utsträckning beslutas idag beroende på vilka länder som ges bäst förutsättningar för en cirkulär omställning. Tyvärr är ett stort hinder för detta att dagens ekonomi framförallt beskattar arbete, vilket bör ses som ett hinder för att uppnå en cirkulär omställning då den cirkulära ekonomin därmed kan anses beskattas mer än dagens linjära ekonomi.

Koppling till Sveriges strategi för cirkulär ekonomi

Expertgruppen för återbruk har fokuserat på hur vi kan öka livslängden, öka nyttjandegraden och värdebevarandet av produkter som redan producerats. Delar av detta ingår även i andra expertgruppens arbete men expertgruppen ser att detta arbete sätter återbruket och stimulering av detta i fokus vilket expertgruppen anser saknas i Sverige idag.

Vi uppmanar den nya regeringen att bygga vidare på Sveriges strategi för cirkulär ekonomi genom att utforma konkreta handlingsplaner för att införliva strategins syften. I detta sammanhang anser expertgruppen att handlingsplaner för främjandet av återbruk, vilket lyfts fram i följande fokusområden, utgör en bra startpunkt.

- **Fokusområde 1 Cirkulär ekonomi genom hållbar produktion och produktdesign**
- **Fokusområde 2: Cirkulär ekonomi genom hållbara sätt att konsumera och använda material, produkter och tjänster**
- **Fokusområde 4 Cirkulär ekonomi som drivkraft för näringsliv och andra aktörer genom åtgärder som främjar innovation och cirkulära affärsmodeller**

4. Förslag

Förslag 1: Bonus Malus för att förlänga produkternas livscykel

Inför styrmedel i form av ett bonus malus-system som maximerar produkters livslängd genom service, reparationer och återbruk.

Vi har idag ett ekonomiskt system som är uppbyggt för en linjär ekonomi vilket märks tydligt när vi tittar på hur fördelningen av skatter ser ut i Sverige idag: omkring 61% skatt på arbete, 25% moms, 8-9% kapital/fastighet och 5-6% är skatter på energi, miljö och resurser.² Ett cirkulärt samhälle kräver en omvänd situation där vi beskattar material snarare än människor, det vill säga en grön skatteväxling anpassad efter värdena som kan skapas i en cirkulär ekonomi.

Det är helt enkelt för billigt och lönsamt att vara linjär och för dyrt att vara cirkulär vilket leder till att många konsumerar nytt istället för att reparera det man redan har.

Med en grön skatteväxling med minskade kostnader för arbetskraft och ökade kostnader för resursanvändning styr vi mot den cirkulära ekonomin. Detta kan utföras på olika sätt antingen genom att ge "bonus" i minskad arbetskostnad och malus i konsumtionen av råvaror där det finansierar sig självt. Alternativt kan man som i förslag 2 minska kostnader för arbetskraft för cirkulära tjänster vilket leder till mer arbetstillfällen och intäkter.

² <https://www.ekonomifakta.se/fakta/skatter/skattetryck/skatteintakter-per-skatt/>

Förslag 2: Mer RUT för saker som kan leva länge

Inför utökad skattereduktion för reparationer och underhåll där all reparation och återbruk ges en skattereduktion på 50% av arbetskostnaden oavsett om det är en reparation för en enskild konsument eller om det är på en större kommersiell skala.

Skattereduktion för reparationer och underhåll behöver utökas. Idag omfattar RUT och ROT- avdragen enbart en del av allt återbruk. Det finns skattesubventioner som har fungerat till exempel den för reparation av vitvaror i bostaden som infördes under 2017 och har ökat kraftigt sedan dess. För att gynna cirkulär ekonomi behöver all reparation och återbruk ges skattereduktion.

Det bör gälla oavsett vilken produkt det gäller och oavsett om tjänsten utförs i hemmet eller hos en näringsidkare. Vi anser därmed även att skattereduktion bör ges oavsett om det är en reparation för en enskild konsument eller företagare i en större kommersiell skala.

Redan 2017 i SOU:n *Från värdekedja till värdecykel – Så får Sverige en mer cirkulär ekonomi*, föreslog utredaren att ytterligare steg behövs för att stimulera reparation, hyra och begagnat. Vi har hittills sett förslag för uthyrning och reparation men förslagen behöver slå bredare, utan att begränsas till vissa uttalade områden och även gälla produkter som återbrukas.

Detta förslag kan även skapa fler arbetstillfällen kopplade till cirkulär ekonomi. Arbetstillfällen i flera yrkesgrupper och på såväl som instegsjobb som för seniora roller.

Förslag 3: Säkra återbrukets roll i den gröna given samt skapa goda förutsättningar för en produktcertifiering

Sverige bör bedriva ett aktivt arbete under kommande ordförandeskap i EU för att säkerställa att återbruket spelar sin roll i införlivandet av den gröna given.

Sveriges regering bör säkra goda förutsättningar för en produktcertifiering som främjar livslängd, nyttjandegrad och värdebevarande genom att ge ansvarig myndighet uppdraget att agera ordnings- eller programägare för en certifiering.

Under det svenska EU-ordförandeskapet våren 2023 står flera centrala rättsakter inom hållbarhet på agendan. Sveriges unika position runt förhandlingsbordet är därför en chans att göra skillnad på området och driva på omställningen mot ett grönare europa.

Mot bakgrund av ovan bör Regeringen därför verka för att vara en konstruktiv kraft som agerar "honest broker" i samband med arbetet gällande förslaget om en förordning om ekodesign för hållbara produkter. Förordningen föreslår, bland annat, ett digitalt produktpass (DPP) vars innehåll ska fastställas genom delegerade akter. I det här sammanhanget kan Sverige spela en viktig roll i den gröna omställningen genom att bidra till att produktpassen blir väl utformade.

Expertgruppen för återbruk vill däremot betona att utformningen av ett DPP bör ta hänsyn till second hand-marknaden, vilket ibland tenderar att glömmas bort. Ett väl utformat DPP kan stimulera återbruksmarknaden, exempelvis genom att förse konsumenter med tillförlitlig information, vilket potentiellt ökar värdet på varan samt ökar tilliten mellan säljare och köpare. I det avseendet bör ett DPP även vara lätt att använda för de företag och konsumenter som tillhandahåller ett DPP som ytterligare information om den begagnade produkt de säljer.

Kommande lagstiftning kommer vara avgörande i omställningen till mer gröna produkter. Vår förhoppning är att kriterier blir så långtgående som möjligt men förväntan är att lagstiftningen framför allt kommer att höja och bredda en grundläggande nivå. Därför ser expertgruppen en fördel i att parallellt säkra förutsättningar för produktcertifiering som kan särskilja ledande aktörers initiativ och produkter. Ett särskiljande behövs för att stödja föregångare och driva utvecklingen kring cirkulär ekonomi.

En produktcertifiering som främjar livslängd, nyttjandegrad och värdebevarande behövs för att premiera de produkter som leder utvecklingen av cirkulära produkter. Expertgruppen föreslår därför att regeringen säkrar förutsättningar för en produktcertifiering som främjar

livslängd, nyttjandegrad och värdebevarande genom att ge lämplig myndighet uppdraget att agera ordnings- eller programägare för en certifiering.

Projekt Certified to LAST, som drivs av RISE har kommit långt redan med utveckling av arkitekturen och kriterier för en certifiering. Andra organisationer som Nordic Ecolabel med god erfarenhet från att arbeta med miljömärkningar arbetar kontinuerlig med uppdateringar av befintliga miljömärkningar. För att sjösätta en certifiering behövs en ordningsägare för en certifiering som är beredd att när den är färdig ta över och förvalta den över tid. En lansering av certifieringsordning (alternativt en verifierings ordning) med en ägare som inger förtroende till marknaden (konsumenter/slutanvändare) bedöms som viktigt för att systemet ska ge den effekt som förväntas. När väl ordningen är accepterad och lanserad så kommer de certifieringsorgan som har intresse av att erbjuda tjänsten att behöva tid för att implementera den i sin tjänsteportfölj. Detta steg tar normalt sett mellan 6-12 månader. Först därefter kan verkliga certifieringar erbjudas till tillverkare/distributörer.

Förslag 4: Använd den offentliga köpkraften för att öka återbruket

Sverige bör använda den offentliga köpkraften genom att målsätta och mäta den offentliga konsumtionens andel av återanvända produkter.

Upphandlingsmyndigheten har redan fått i uppdrag av regeringen att stärka och utveckla den offentliga upphandlingen så att den i ökad utsträckning bidrar till omställningen till en cirkulär ekonomi. I uppdraget ingår att utveckla teknikneutrala kriterier för cirkulära, giftfria och fossilfria produkter och tjänster (2022).

Varje år görs offentliga upphandlingar till ett värde av över 800 miljarder kronor. Det finns stora möjligheter att använda den offentliga köpkraften som ett strategiskt verktyg i omställningen till en cirkulär ekonomi. Sverige har tidigare erfarenhet av att målstyra den offentliga konsumtionen, exempelvis har Sverige ett inriktningsmål att 60 procent av den offentliga livsmedelskonsumtionen utgörs av ekologiska livsmedel 2030. Frankrike har som föregångsland initierat ett mål för att 20% av den offentliga konsumtionen av elektronik ska vara återanvänt.

Expertgruppen anser att det är viktigt att Sverige vågar följa Frankrikes initiativ och använder den offentliga köpkraften för att öka efterfrågan av återanvända produkter eller produkter som är designade för lång livslängd och högt värdebevarande. Därför föreslår expertgruppen att Sverige bör målsätta och mäta den offentliga konsumtionen mot en högre andel av återbrukade produkter.

Förslag 5: Mät och följ upp återbruksstatistik på nationell nivå

Ge Naturvårdsverket alternativt SCB ett officiellt uppdrag att följa upp och mäta återbruk på nationell nivå.

Genom en styrande effekt, eller via förbättrad uppföljning av prioriterade områden, spelar data ofta en avgörande roll för att nå uppsatta mål. I Sverige har vi dessvärre under en lång tid enbart mätt delar av den cirkulära ekonomin genom att fokusera på ton och volym (m³), samt miljöpåverkan, i samband med produktion och återvinning. Sålunda har mätmetoderna missat viktiga beståndsdelar av en produkts livscykel både ur ett miljömässigt och samhällsekonomiskt perspektiv. Detta har inneburit stora svårigheter i att förstå, jämföra och kvantifiera cirkulär ekonomi i allmänhet, men framförallt återbruket i synnerhet.

Avsaknaden av att mäta återbruk gör att vi helt saknar insikter kring det svenska återbrukets omfattning, miljöpåverkan, tillväxt, jobbskapande och ekonomiska besparingar samt potential att bidra till att den linjära konsumtionen minskar.

Bristen av insikt i återbrukssektorn bidrar i förlängningen till att det är komplicerat och oöversiktligt för konsumenter, näringsidkare och myndigheter att ta beslut som främjar skiftet från linjärt till cirkulärt. Avsaknad av insikt kring marknadens omfattning kan även bidra till osäkerhet vid investeringar i återbrukssektorn och färre cirkulära produkter, vilket kan reducera konsumenters medvetenhet och intresse för cirkulär konsumtion.

För att motverka de ovannämnda effekterna presenterade en tidigare expertgrupp inom Delegationen för cirkulär ekonomis förslag på just hur cirkulär ekonomi kan mätas och kvantifieras. Expertgruppens slutrapport innehöll förslag på kortsiktiga och långsiktiga behov och fokuserar på mätande på samhällsnivå och produktnivå vilket är fortsatt relevanta. De här förslagen, dvs a till d, behöver dock kompletteras med punkterna e till h, vilket förtydligar och tillägger ytterligare behov för mätande på samhällsnivå.

- a. Investera i utveckling av certifieringssystem (4.1.1c)
- b. Säkerställ att satsningar avseende mätning av cirkulär ekonomi täcker både materiell uthållighet och effektivt nyttjande, utöver att täcka återcirkulering (4.1.3)
- c. Skapa demonstratorer för mätning av cirkulär ekonomi genom forskningsfinansiering (4.4.1)
- d. Säkerställ svenska bidrag till standardisering inom CEN och ISO gällande mätetal för cirkulär ekonomi (4.3.2b)

- e. Definiera den svenska marknaden för återbruk (vilka transaktioner ska inkluderas (B2C/C2C/C2B), vilka aktörer ingår, vilka produkter ingår, vilka SNI koder inkluderas)
- f. Kvantifiera storleken på den svenska marknaden för återbruk (antal aktörer, omsättning, tillväxt, varuvärde, värdeminskning, antal produkter)
- g. Vilken miljöpåverkan den svenska marknaden för återbruk har
- h. Genomlysna brister i befintligt system som baseras på linjär konsumtion och säkerställa att återbruket och dessa positiva effekter inkluderas när den cirkulära ekonomin mäts - förstå varors värde över hela livscykeln

Trots att det finns flera utmaningar för effektiv insamling av uppgifter om återbruk inklusive att konsumtion av återbrukade varor är vagt definierat, saknar standarder och till stor del sker mellan privatpersoner, finns det inom området positiva initiativ. Enligt ett EU-beslut från 2020 gällande rapportering om återanvändning,³ till exempel, är samtliga medlemsstater numera skyldiga att rapportera uppgifter om återbruk, inklusive en kvantitativ uppskattning av återbrukssektorns omfattning minst vart tredje år.

Initiativ likt ovan, där SCB bistår den statistikansvariga myndigheten Naturvårdsverket i arbetet, är därför ett utmärkt tillfälle för att utveckla insamlingen av nationell återbruksstatistik på nationell nivå genom att ge Naturvårdsverket, alternativt SCB, ett officiellt uppdrag att följa upp återbruk på nationell nivå.

Tillsammans med de ovannämnda förslagen har regeringen nu möjlighet att accelerera den gröna omställningen genom att använda återbrukets hittills outnyttjade potential.

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021D0019&from=GA>

Förslag 6: Inför nationella mål för återbruk

Sverige har idag flera olika miljö- och klimatmål, men något mål för cirkulär konsumtion i form av återbruk saknas – sådana mål måste införas snarast möjligt.

Att samtliga riksdagspartier enats om ett mål för att minska de svenska konsumtionsbaserade utsläppen till netto noll senast år 2045 är ett stort och viktigt steg mot att skapa ett tydligt ramverk för förverkligandet av Sveriges cirkulära mål och ambitioner. Men för att skynda på utvecklingen i den takt som krävs behöver regeringen omgående addera mål i syfte att öka andelen hållbara konsumtionsalternativ – och där är återbruket avgörande. Just därför behöver klimatmålen för konsumtion kompletteras med nationella mål för återbruk.

Inom området för nationella målsättningar för återbruk finns flera goda exempel och erfarenheter för regeringen att luta sig mot. Det finns idag två länder med tydliga målsättningar på att minska resursförbrukningen genom minskad materialanvändning: Finland har som mål att konsumtionen av nytt material år 2035 inte ska vara större än konsumtionen 2015, Nederländerna har gått steget längre och ska till 2030 halvera konsumtionen av nya material.

För att Sverige ska kunna nå de uppsatta cirkulära målen är det även nödvändigt att politiken tar sitt ansvar för att riva ner de regulatoriska barriärer som blockerar samhällets gröna omställning. I detta sammanhang välkomnar vi därför lanseringen av cirkulära initiativ likt ett nationellt mål för återbruk som en del av flera politiska åtgärder vilket stöttar den cirkulära omställningen. Nationella data och statistik på återbruk blir i förlängningen därför särskilt viktigt för att kunna utvärdera relevanta åtgärder på ett regelbundet och träffsäkert sätt.

Mot bakgrund av detta föreslår expertgruppen att Sverige kompletterar de nationella klimatmålen för konsumtion med en målsättning om att år 2030 ska varannan vara som konsumeras i Sverige vara återanvänd.

5. Medlemmar i expertgruppen

Namn	Organisation	E-mail
Andreas Anderholm Pedersen, expertgruppsordförande	GIAB Nordic AB	andreas.anderholm@godsinsen.se
Sebastian Holmström, expertgruppsordförande	Inrego	sebastian.holmstrom@inrego.se
Camilla Nilsson	Avfall Sverige	camilla.nilsson@avfallsverige.se
Markus Ahlberg	Blocket	markus.ahlberg@schibsted.com
Kitty Ehn	Blocket	kitty.ehn@blocket.se
Åsa Blomberg	Myrorna	asa.blomberg@myrorna.se
Emma Enebog	Rise	Emma.enebog@ri.se
Joe Malmkvist	Schibsted	joe.malmkvist@schibsted.com
Johanna Ewerbring	Tradera	johanna.ewerbring@tradera.com
Pierre Norberg	Tradera	pierre.norberg@tradera.com